

FORSVARETS BYGNINGS- OG ETABLISSEMENTSTJENESTE



FORSVAR FOR NATUREN

FLYVESTATION AALBORG

EVALUERING AF DRIFTS- OG PLEJEPLAN **2000-2014**





Titel	Flyvestation Aalborg, Evaluering af Drifts- og Plejeplan 2000-2014	Fotos	Michael Sand og Sandie Lykke Pedersen FLVFOT-NORD, FSNAAL
Udgivelse	Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste, 2014	Layout og produktion	Rosendahls A/S, København
Udarbejdelse	Dansk Natur Rådgivning og NIRAS A/S, Sandie Lykke Pedersen	ISBN	978-87-92898-55-5
Kvalitetssikring	Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste, Henrik Olsen og Kent Mosgaard	Internetversion	Planen kan findes i elektronisk format på www.forsvaret.dk
Godkendelse	Chef for Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjenestes Miljøafdeling, Boie Skov Frederiksen	  	



INDHOLD

1. RESUMÉ	4	5. AKTIVITETSOVERSIGT FOR DE KOMMENDE 5 ÅR	18
2. INDLEDNING	6	5.1 Rydning	19
3. EVALUERING AF AKTIVITETERNE I PLANPERIODEN	8	5.2 Slåning	19
3.1 Militæranvendelse	8	5.3 Kultivering	20
3.2 Naturbeskyttelse	9	5.4 Invasive arter	20
3.3 Publikumshensyn	11	6. REFERENCER	21
3.4 Gennemførte aktiviteter ud over drifts- og plejeplanens anvisninger	12	7. BILAG	22
4. OPSUMMERING AF STATUS FOR AKTIVITETER	14	7.1 Aktivitetskort	22
4.1 Militæranvendelse	14		
4.2 Naturbeskyttelse	16		
4.3 Publikumshensyn	17		
4.4 Gennemførte aktiviteter ud over drifts- og plejeplanens anvisninger	17		

1. RESUMÉ

Drifts- og plejeplanen for Flyvestation Aalborg for perioden 2000-2014 er gennemgået og evalueret med henblik på at identificere tiltag, der er gennemført, samt tiltag der helt eller delvis mangler gennemførelse.

Bortset fra, at der mangler oprydning af pigtråd, er de aktiviteter, som er begrundet i militære og flysikkerhedsmæssige interesser gennemført, særligt med hensyn til slåning og beplantning. Der er ændret i placeringen af beplantning, så det er mere hensigtsmæssigt i forhold til runway, og der er bl.a. etableret et ofte slået græsareal, som lokker fødesøgende fugle væk fra flyfeltet.

Disse tiltag er ligeledes til naturmæssig fordel, særligt for de arter af dyr og planter, som er tilpasset lysåbne forhold, og kan derfor bidrage til at forbedre naturtilstanden på flyvestationens område. Størstedelen af terrænet er dækket af græsarealer, som plejes som overdrev med slåning. Det vil være en naturmæssig fordel at opsamle afklippet materiale fremadrettet for at sænke næringsstofindholdet. På de kystnære arealer samt på engarealer er plejen mangelfuld, og der kan både af

naturmæssige og sikkerhedsmæssige grunde overvejes pleje, f.eks. slåning, hvis det er muligt.

Trods en løbende indsats mod invasive arter er der fortsat lokale forekomster af kæmpe-bjørneklo og rynket rose. Det kræver fortsat en indsats, gerne i samarbejde med de ansvarlige for naboarealerne, at få nedkæmpet bestandene af de invasive arter.

Af sikkerhedsmæssige årsager er Flyvestation Aalborg ikke åben for offentligheden, men der afholdes en række arrangementer, så offentligheden har mulighed for at besøge området. F.eks. "Flyvestation Aalborg Dag", forskellige billøbs-arrangementer og guidede ture.

Sammenfattende kan det konkluderes, at der er gennemført en lang række sikkerhedsmæssige tiltag, også ud over drifts- og plejeplanens anvisninger, særligt i forhold til vegetationen på terrænet. Der er dog fortsat en række sikkerheds- og naturmæssige tiltag, som bør overvejes og gennemføres i en kommende drifts- og plejeplan for Flyvestation Aalborg, herunder bl.a. plejen af enge og strandenge.



Slåede græsarealer nær runway. Udsigt i retning af Limfjorden.



Rovfugl over runway.



2. INDLEDNING

Forsvarets skyde- og øvelsesterræner er styret af 15-årige drifts- og plejeplaner. Udarbejdelse af drifts- og plejeplaner for de enkelte terræner påhviler Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste og sker med henvisning til *Bestemmelse om drifts- og plejeplaner* (FBE, 2011a).

For Flyvestation Aalborg er der godkendt en drifts- og plejeplan for perioden 1. januar 2000 til 31. december 2014 (Miljø ministeriet, et al. 2000). Denne benævnes herefter drifts- og plejeplanen. Planperioden er endnu ikke udløbet, men revisionsarbejdet er påbegyndt og evalueringen er udført i forbindelse hermed.

En ny drifts- og plejeplan for de kommende 15 år er under udarbejdelse og forventes at implementeres senest i 2016.

Jævnfør retningslinjerne i den gældende drifts- og plejeplan skal anvendelsen af flyvestationen tilgodeses følgende forhold:

- *At terrænet er udlagt som militær flyvestation og derfor fortsat skal kunne opfylde forsvarets behov for uddannelses- og overvågningsaktiviteter.*
- *At den militære benyttelse sker under hensyntagen til landskabelige og biologiske værdier, som i drift- og plejeplanperioden søges fastholdt og udbygget.*
- *At den rekreative benyttelse sker i det omfang, det er sikkerhedsmæssigt forsvarligt og ikke forstyrrer den militære brug samt er foreneligt med hensynet til de naturmæssige værdier.*



Slåede græsearealer med øvelsesfaciliteter ved helikoptershelters.

Disse skal realiseres på baggrund af en række planlagte aktiviteter. Nærværende gennemgang og evaluering af aktiviteter på Flyvestation Aalborg, er foretaget med udgangspunkt i den foreliggende drifts- og plejeplans planafsnit, som dækker en 15-årig planperiode.

Evalueringen er gennemført af FBE rådgiver Henrik Olsen, Dansk Natur Rådgivning, assisteret af biolog Sandie Lykke Pedersen, NIRAS A/S, kaserneassistent Viggo S. Langballe og FBE skovrådgiver Søren Berthold, Dansk Forst Produkt. De to sidstnævnte har et godt indblik i terrænets nuværende og hidtidige drift og pleje. Der er i forbindelse med evalueringen foretaget besigtigelser af terrænet i forsommeren 2011.

Notatets struktur består af et resumé, der kort opridser evalueringens hovedkonklusioner efterfulgt af nærvæ-

rende introduktion. Derefter følger en mere grundig aktivitetsgennemgang af tiltagene i drifts- og plejeplanen. Alle aktiviteter er i notatet opdelt i emnerne *militæranvendelse*, *naturbeskyttelse* og *publikumshensyn*. Inden for hvert emne gøres status over de gennemførte aktiviteter sammenlignet med det planlagte niveau. Tiltag, der er udført, selv om de ikke er beskrevet i drifts- og plejeplanens anvisninger, er ligeledes inkluderet.

Aktivitetsgennemgangen efterfølges af en opsummering af de forhold, der af forskellige årsager endnu ikke er gennemført, og som mangler, for at drifts- og plejeplanens mål er opfyldt. Notatet munder ud i en systematisk opgørelse af aktiviteter, der skal gennemføres i den kommende 5-års periode. Denne aktivitetsplan vil afløses af den nye drifts- og plejeplan, når den træder i kraft.

3. EVALUERING AF AKTIVITETERNE I PLANPERIODEN

Metodikken i det følgende er, at handlingsplanen for Flyvestation Aalborg fra den eksisterende drifts- og plejeplans planafsnit gennemgås i skemaform.

De respektive aktiviteter kategoriseres efter emnerne *militæranvendelse*, *naturbeskyttelse* og *publikumshen-syn*, og der gives en kort beskrivelse af de planlagte aktiviteter. Navneangivelserne svarer til dem, der er an-vendt i drifts- og plejeplanen med tilhørende kort. Terræ-

net er inddelt i afdelinger og derunder i litra, og tallene i aktivitetsbeskrivelsen, f.eks. 3a, henviser til disse. For hver aktivitet er der i højre kolonne en kort beskrivelse af status for gennemførelsen af aktiviteten samt en konklusion fremhævet med **fed**. Drifts- og plejeplanen angiver en prioritering af indsatsen i forskellige faser af planperioden. Dette er ikke vægtet i evalueringen, idet der ses på den samlede indsats i planperioden.

3.1 Militæranvendelse

Planer og aktiviteter, der primært er begrundet i de militære sikkerheds- og uddannelsesmæssige behov, og retnings-linjerne for den øvelsesmæssige indretning af terrænet.

Planlagte aktiviteter	Aktivitetsbeskrivelse	Udførte aktiviteter
Pleje af overdrev	Fjernelse af pigtråd.	Delvist gennemført. Hovedparten af pigtråden er fjernet. Kun mindre enheder er tilbage (afd. 3b, afd. 2l, afd. 4f og afd. 5c). Her er pigtråden sammenvokset med buske og træer og har derfor ikke umiddelbart været mulig at fjerne.
	Fjernelse/udjævning af løbegange.	Gennemført. Løbegange i afd. 2 er fyldt op/udjævnet, og der slås græs på området. Tilbageværende løbegange skulle ikke udgøre et problem.
	Slettearealerne syd og vest for skoven i afd. 3 udtages af grøntpilleproduktion.	Gennemført. Grøntpilleproduktionen er afsluttet. Arealerne slås 4-5 gange årligt af hensyn til flysikkerhed uden opsamling af materiale.
Krat og spredte bevoksninger i bebyggede områder	Sanering gennem udtynding, således at krattene bliver mere lysåbne.	Gennemført. Der er foretaget en større udtynding af træer og buske i de bebyggede områder. Herefter en løbende indsats.
Slettearealer/nærområder til runways	Slås løbende til ca. 15 cm af hensyn til flysikkerhed/birdstrikes.	Gennemført. Slås 4-5 gange årligt.

3.2 Naturbeskyttelse

Planer og aktiviteter, der primært er begrundet i pleje- og beskyttelse af terrænets naturværdier.

Planlagte aktiviteter	Aktivitetsbeskrivelse	Udførte aktiviteter
Pleje af overdrev	Slåning af overdrev i afd. 2. Området inddeles i tre dele, der plejes i rotation, dvs. hvert 3. år.	Gennemført. Herefter en løbende indsats med 2 slåninger årligt i stedet for rotationen. Uden eller kun delvis opsamling af afklippet materiale.
	Slåning af overdrev i afd. 1. skraveret med blå på bilag 2 i drifts- og plejeplanen.	Gennemført. Herefter en løbende indsats med 2 slåninger årligt. Uden eller kun delvis opsamling af afklippet materiale.
	Yderligere udbredelse af krat hindres ved nedskæring én gang i perioden.	Gennemført. I 2007 blev krat og opvækst knust på stedet. Herefter en fortsat løbende indsats med udynding efter behov. Ved løbende slåninger sikres areaerne mod etablering af opvækst.
Skovdrift	Afdeling 3 litra b, h, j, k, s, og o. Udgår af forstlig drift og overgår til urørt skov.	Gennemført. Ingen kulturpleje siden 2005.
	I stikgrøfterne i skoven i afdeling 3 bevares nuværende kote, og der vedligeholdes kun, hvis der opstår stående vandspejl.	Ok.
	I afdeling 3 lades bevoksninger af sitka-gran og rødgran urørte. I næste planperiode konverteres nålebevoksningerne til løvbevoksninger.	Ok. Indgår i næste drifts- og plejeplan.
	Pleje af skovbrynet i afd. 3m.	Gennemført. I 2008.
	Beplantning i form af læhegn i afd. 4a.	Ikke gennemført. Er droppet af hensyn til flysikkerhed – for ikke at tiltrække evt. rådyr til nærheden af rulle- og runway.

Fortsættes...



Engareal i den nordvestlige del af terrænet, afd. 2a (venstre). Overdrev ved Elbæk afd. 2a, under tilgroning (til højre).

Planlagte aktiviteter	Aktivitetsbeskrivelse	Udførte aktiviteter
Skovdrift	Rydning af hegn langs Østre Ringvej i afd. 4 og 5.	Gennemført. Fremstår som en åben 3 meter bred rabat ud fra vejkanter.
Skovrejsning	Skovrejsning i afd. 4b og i afd. 5f samt en mindre del af litra a.	Ikke gennemført. De foreslåede skovrejsningsområder langs terrænets ydrehegn skal i stedet bibeholdes som åbne græsarealer med gode oversigtsmulighed af hensyn til sikkerhedsforhold. Plejes som overdrev.
Pleje af vandhuller	Naturgenopretning omkring vandhul i afd. 4l.	Gennemført. Brinkerne omkring vandhullet blev omkring 2002 rettet af, så de kun skråner svagt mod vandfladen. Mindre buskvækst er ryddet i umiddelbar tilknytning til vandhul. Øvrig trævækst er ikke fjernet (for ikke at tiltrække større fugle) af hensyn til birdstrike-problematikken.
	Naturgenopretning og pleje af vandhul ved Nyborg afd. 6j.	Ikke gennemført. Dette område indgår ikke længere i forsvarrets terræn. Afd. 6 bcd (delvist) er solgt fra/mageskiftet.
Pleje af eng	Slåning i korridorer startes i afd. 1eg, samt i afd. 6f.	Ikke gennemført. Slåning har været gennemført, men sker tilsyneladende ikke længere. Ikke synlige spor efter slåning. Områderne er præget af knæhøj ensartet vegetation.
	Det undlades at oprense grøfter for at bevare jordens fugtighed.	Ok.
Pleje af strandeng	Græsning på strandeng og strandsump i afd. 6de.	Ikke gennemført. Der har været gennemført græsning med får og kvæg. Foregår ikke længere. Området er under tilgroning.
Invasive arter	Kæmpe-bjørneklo bekæmpes i hele perioden.	Gennemført. Bekæmpelse udført løbende. Der er fortsat enkelte og spredte forekomster af planten, især hvor der har været pigtråd. På naboarealer, især sydøst for terrænet (omkring det fra-solgte "Nyborg") forefindes der massive forekomster og dermed risiko for en løbende frøspredning.
	Rynket rose, hegn ryddes i afd. 7.	Delvist gennemført. Bevoksninger af rynket rose på det yderste dige i afd. 7 slås et par gange årligt. Fremstår dog stadig som en ret livskraftig bevoksning.
Landbrugsdrift	Afd. 7b, 1c og 3g udgår af landbrugsdrift og plejes som overdrev.	Gennemført. På afd. 7b og 1c slås der græs. På afd. 3g har der nyligt været korn, men arealet er nu konverteret til græs.

3.3 Publikumshensyn

Planer og aktiviteter, der primært er begrundet i hensynet til offentlighedens adgang til terrænet.

Planlagte aktiviteter	Aktivitetsbeskrivelse	Udførte aktiviteter
Offentlighedens adgang	Øget offentlig adgang i sydlig del af flyvestationen (afdeling 6).	Ikke gennemført. Ingen tiltag i dette område, da det mest "publikums-tilgængelige" område er solgt fra (afd. 6 litra b og c).
Offentlige arrangementer	Nuværende arrangementer fortsættes.	Delvist gennemført. "Flyvestation Aalborg Dagen" hvert 4. år ("Air show"), samt guidede ture for bl.a. skoler og foreninger.
	Nye tiltag i planperioden.	Gennemført. Der har været en stor fremgang i publikumsarrangementer i planperiode. Nye arrangementer som f.eks. billøb og guidede ture for foreninger og klubber har været velbesøgte.

Bevoksning af bl.a. rynket rose på dige nær Limfjorden.



3.4 Gennemførte aktiviteter ud over drifts- og plejeplanens anvisninger

Der er gennemført en række aktiviteter udover dét, der er beskrevet i drifts- og plejeplanen. Forsvarets drifts- og plejeplaner løber over 15 år, hvilket i forhold til visse driftsaktiviteter er relativt langsigtet. Derfor vil der ofte i

løbet af planperioden opstå ideer og forslag til hensigtsmæssige projekter, som ligger uden for planens konkrete virkemidler, men som støtter planens langsigtede mål. Følgende er en gennemgang af de vigtigste tiltag, der er gennemført uden at være beskrevet i planen.

Aktiviteter	Aktivitetsbeskrivelse	Status
Militæranvendelse Flysikkerhed: Indsats for at "styre" dyrelivet væk fra runways.	Afd. 3b på gammel agerjord: I alt ca. 3 ha småbeplantninger inklusiv de nedenstående aktiviteter i Afd. 1 og 2.	
	Insektvold:	Gennemført. I 2011 er der etableret en insektvold gående nord-syd.
	Åben jord: Kortklippet græs	Gennemført. Langs begge sider af Gammel Å, en 12 m slået græsstribe.
	Korridor:	Gennemført. Der er 2011 etableret en 20 meter bred korridor af blandet løv i retningen Gammel Å ud mod øst til eksisterende kratbevoksning.
	Remise med lysning:	Gennemført. I 2011 blev der etableret en remise af blandet løv med en lysning øst for det eksisterende krat.
	Afd. 2d på gammel agerjord: Remise med lysning:	Gennemført. Blandede løvtræer etableret 2011.
	Afd. 1c på gammel agerjord og overdrevsareal: Remise med lysning:	Gennemført. Blandede løvtræer etableret 2011.
	Korridor:	Gennemført. Der er endvidere etableret 2 stk. levende hegn/korridorer af blandet løv, gående mod hhv. sydvest og mod nordøst, med udgangspunkt i den nyetablerede remise.
	Afd. 4f: Fjernelse af krat nord for runway.	Gennemført. Kratet (Pil/blandet løv, flittigt benyttet af rådyr) er fjernet, og arealet indgår nu som en del af de omkringliggende overdrevsarealer.
	Afd. 5c: Fjernelse af sitka-gran bevoksning fra 1950'erne, angivet som krat på grundkort.	Gennemført. Kratet er fjernet af hensyn til udsigtsforholdene for kontroltårnet.
	Afd. 2o: Fjernelse af bøg/krat beliggende nærmest mod runway.	Gennemført. Bevoksningen er fjernet af hensyn til flysikkerhed og ønske fra DMI vejstation. Plejes nu som græs/overdrev.

Aktiviteter	Aktivitetsbeskrivelse	Status
Militæranvendelse Flysikkerhed: Indsats for at "styre" dyrelivet væk fra runways.	Afd. 7b: Slåning af tidligere agerjord - nu overdrev.	Gennemført. Slåning af et felt (ca. 1 ha) to gange ugentligt for at tiltrække fugle fra runways området. Flyvestationens "fuglejægere" mener bestemt at kunne mærke effekten i form af færre småfugle i flyfeltet.
Naturbeskyttelse Aktiviteter som følge af stormfald 2005.	Afd. 3 c, d, e, p og f: Rødgran fra sidst i 1970'erne.	Gennemført. Arealerne blev tilplantet med løvtræer bl.a. eg med birk og rød-el som ammetræer. Men på grund af høj grundvandstand fremstår det i dag som en elleskov/-sump med kun enkelte overlevende egetræer.

DMI's vejrstation omgivet af opvækst, med kortklippede flader.



4. OPSUMMERING AF STATUS FOR AKTIVITETERNE

Ovenstående aktivitetsgennemgang har afdækket, hvorvidt de planlagte aktiviteter på Flyvestation Aalborg er gennemført. Endvidere er der identificeret en række problemstillinger, som skal håndteres i de kommende år, for at Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste opfylder drifts- og plejeplanens målsætninger. Disse problemstillinger er kort præsenteret i det følgende med en overordnet evaluering af, i hvor høj grad planen er gennemført.

Det vurderes at de overordnede retningslinjer beskrevet i drifts- og plejeplanen for Flyvestation Aalborg er fulgt. Terrænet opfylder fortsat forsvarets behov for uddan-

nelses- og øvelsesaktiviteter, og ved den igangværende udarbejdelse af den nye drifts- og plejeplan er dette afstemt med de daglige brugere. Det er hidtil fastholdt, at brugen sker under hensyn til de naturmæssige og landskabelige værdier i området. Da det er en flyvestation, er der dog en række hensyn til flysikkerheden, som har højeste prioritet. Dette er beskrevet nedenfor. Flyvestationens område er normalt lukket for offentligheden af sikkerhedsmæssige årsager, men der afholdes en række arrangementer, hvor offentligheden inviteres inden for. Den rekreative udnyttelse foregår dermed sikkerhedsmæssigt forsvarligt og uden at forstyrre Forsvarets brug i væsentlig grad.

Orkideen purpur-gøgeurt på slået areal ved shelters.



4.1 Militæranvendelse

I de nyetablerede remiser skal de udlagte lysninger holdes lysåbne og fri for opvækst ved løbende slåninger. Ligeledes skal arealerne langs Gammel Å holdes kort ved årlige slåninger. De sidste rester af pigtråd som skal fjernes er tæt sammenvokset med træer og buske.

Militæranvendelse/Naturbeskyttelse

Drift og pleje af de lysåbne naturtyper (overdrev, strandeng, eng og mose) kræver en løbende indsats for at holde vegetationen kort. Denne indsats er i god overensstemmelse med flyvestationens behov for et terræn med gode oversigtsforhold. En åben, lav vegetation medfører:

- Ringe muligheder for skjul for evt. forekommende vildt.
- Gode oversigtsforhold med mulighed for regulering.
- God naturtilstand.

Det handler primært om flyvesikkerhed og sekundært om natur på flyvestationen. De kystnære områder (enge

og strandenge) mangler en kontinuerlig pleje, hvorfor vegetation er høj, og arealerne er under tilgroning. Det bør overvejes om disse skal fremstå med en kortere vegetation, ikke mindst fordi det synes at være et flittigt benyttet område for rådyr. Der blev observeret talrige spor efter rastende dyr ved besigtigelsen.

På store dele af flyvestationens arealer slås vegetationen mindst tre gange årligt. Dette har blandt andet resulteret i en population af den fredede orkidé purpur-gøgeurt mellem flyvestationens shelters, netop fordi arealerne holdes lysåbne.

Kort vegetation især i de kystnære områder kan tiltrække fødesøgende fugle, hvilket ligeledes udgør et sikkerhedsmæssigt problem, da fugleflokke kan resultere i birdstrikes.





Strandeng med rørskov i den nordvestlige del af terrænet. Moseområde med blå iris i den vestligste del af terrænet.

4.2 Naturbeskyttelse

Tiltagene med hensyn til naturbeskyttelse er generelt gennemført. Dog er visse planlagte tiltag udeladt af hensyn til flysikkerhed. Naturplejetiltag gennemgås eventuelt nedenfor.

Pleje af overdrev

Generelt er de overdrevslignende arealer slået jævnlige, uden opsamling. Dette bør følges op af en mere konsekvent fjernelse af det afslåede materiale. Materialet har en kvælende og næringsberigende effekt og dermed en uønsket virkning på den typiske overdrevsflora og smådyrsfauna.

Skovdrift og skovrejsning

På størstedelen af terrænet er skovdriften ophørt, og skoven henligger som urørt skov. Et skovbryn i afdeling 3m er plejet i 2008, og der er ryddet hegn langs østre Ringvej. Af hensyn til flysikkerheden har man udeladt etablering af nye læhegn og skovrejsning generelt, da

beplantningerne forringer oversigtsforholdene og tjener som skjul for vildtet.

Pleje af vådområder

Et vandhul er genoprettet omkring 2002, og et andet er solgt fra, inden plejen blev gennemført. Enge og strandenge mangler generelt pleje i form af slåning eller græsning. Græsning er ikke en mulighed af hensyn til flysikkerhed.

Invasive arter

Bekæmpelse af invasive plantearter er en fortløbende proces. Arterne fortrænger den naturlige danske flora, og dette er uønsket. Kæmpe-bjørneklo forefindes fortsat med enkelte spredte bevoksninger på terrænet, og disse bør fortsat bekæmpes. Da der forefindes meget store forekomster af kæmpe-bjørneklo umiddelbart sydvest for terrænet (afd. 6 mod Lindholm), vil der fortsat kunne ske en frøspredning herfra. Der bør tages kontakt til den relevante ejer/myndighed for en fælles indsats.



Take off.

Bevoksningen af rynket rose på dæmningen i afd. 7f fremstår meget livskraftig til trods for løbende slåninger. Yderligere tiltag bør overvejes, men besværliggøres af digets beskaffenhed, da det er grundlagt på gammelt byggeaffald.

4.3 Publikumshensyn

Flyvestation Aalborg er ikke i så høj grad som mange andre af forsvarrets terræner offentligt tilgængeligt, da dette ikke er muligt af hensyn til flysikkerheden. Der gennemføres løbende en række arrangementer, hvor publikum inviteres indenfor, bl.a. "Flyvestation Aalborg Dagen" hvert 4. år, samt en række arrangementer såsom billøb og guidede ture for bl.a. skoler og foreninger.

4.4 Gennemførte aktiviteter ud over drifts- og plejeplanens anvisninger

Af hensyn til flysikkerheden er der gennemført en række tiltag, som skal bidrage til at "styre" dyrelivet væk for runways. Der er på tidligere agerjord etableret remiser

med lysninger, en beplantet korridor, en insektvold, en slået græsstribe langs Gammel Å, samt et græsareal, som slås så ofte som to gange om ugen, med det formål at tiltrække småfugle, så de ikke er til fare på runway'en. Dette virker tilfredsstillende. Der er ligeledes fjernet en række beplantninger, som var uhensigtsmæssigt placeret i forhold til runway, kontroltårnet eller en DMI vejstation.

5. AKTIVITETSOVERSIGT FOR DE KOMMENDE 5 ÅR

I det følgende beskrives de aktiviteter, der skal gennemføres i de kommende 5 år på tabelform. De er inddelt efter driftsform, f.eks. rydning, og listet op efter identitetsnumre (id). Terrænet er inddelt i afdelinger og derunder i litra, og tallene i kolonnen *Afdeling og litra*, f.eks. 4j, henviser til disse. Der er benyttet en række forkortelser: Hede (HED), mose (MOS), krat (KRT), slette (SLE) samt sø (SØ), jævnfør kortbilag i drifts- og plejeplan. Endvidere er der arealstørrelser (ha) samt angivet en tidsramme for gennemførelse af den pågældende aktivitet. Angivelserne kan tilsvarende findes på det medfølgende kortbilag (Aktivitetskort bilag 7.1).

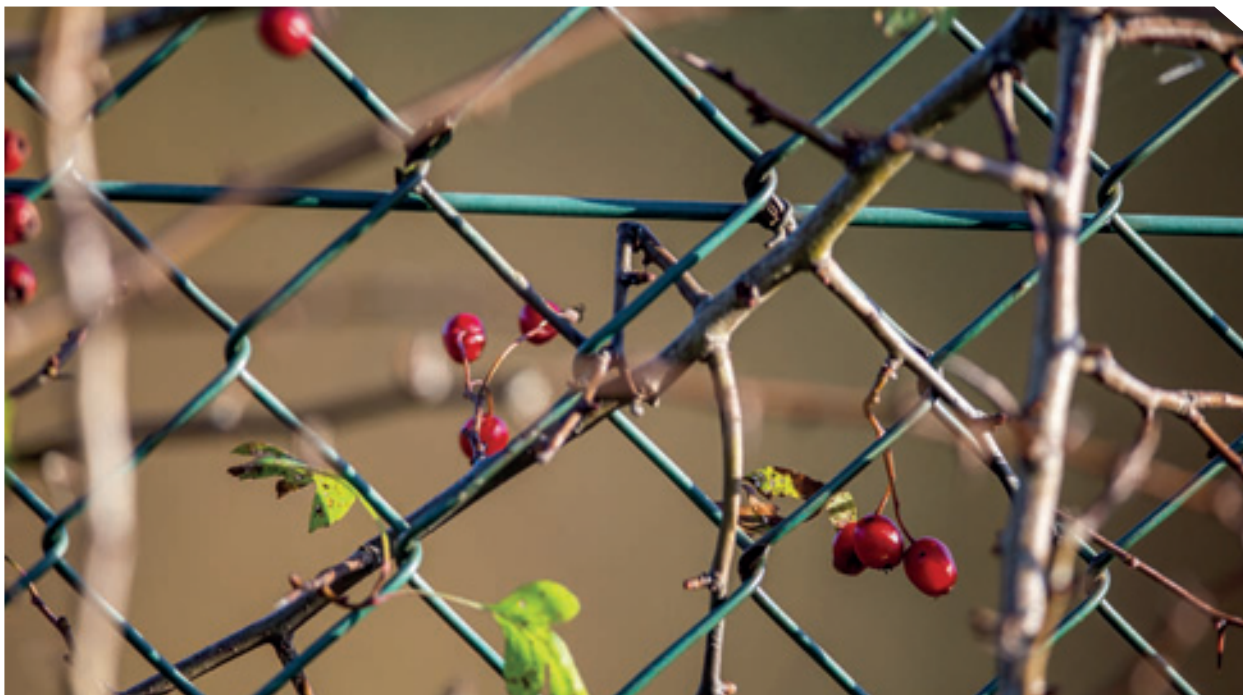
Der kan være dobbeltangivelse af områder i de følgende tabeller, da områder med førstegangspleje f.eks. også vil indgå i løbende pleje/drift, og derfor også kan være omfattet af andre aktivitetstyper.

Det bemærkes, at en række af de beskrevne aktiviteter kan kræve myndighedsgodkendelse, før de kan gennemføres.

Når den nye drifts- og plejeplan som er under udarbejdelse implementeres, vil den afløse dette afsnit.

Slåning langs rullebanen. Opførelse af Aalborg Lufthavns nye ankomsthall i baggrunden.





Hvid-tjørn i perimeterhegn.

5.1 Rydning

Som en del af målsætningen af hensyn til flysikkerhed skal der foretages rydning af vegetation på en række områder.

Rydning: Målsætning militæranvendelse (flysikkerhed) og naturbeskyttelse.

Id	Lokalitet	Afdeling og litra	Areal (ha)	Gennemføres	Aktivitetsbeskrivelse
1-1	Nordøst for runway.	4j øst	1,2	Snarest.	Underskov ryddes af hensyn til flyvesikkerhed.
1-2	Nordkant af terrænet.	2g	0,3	Snarest.	Rydning af sitka-granbevoksning langs Perimeterhegn.
1-3	Hele terrænet.	Ej på kort.		Snarest.	POL-linje ryddes for opvækst i en bredde på 5 meter.

5.2 Slåning

Slåning skal gennemføres på en række arealer, dels af hensyn til flysikkerheden og dels af naturmæssige hensyn.

Slåning: Målsætning militæranvendelse (flysikkerhed) og naturbeskyttelse.

Id	Lokalitet	Afdeling og litra	Areal (ha)	Gennemføres	Aktivitetsbeskrivelse
2-2	Overdrev. (Tidligere AGE)	7b syd. (Delvist).	1	Hver 3.-4. dag.	Slås hyppigt for at opnå vedvarende kort vegetation. Skal tiltrække fugle, så de ikke benytter arealerne omkring landingsbanerne.
2-3	Remiser og udlagte lysninger. Tidligere agre m.v.	4b. Ej på kort.		Løbende, 1-3 gange årligt.	De nyetablerede småbeplantninger m.m. (remiser og åbne lysninger) skal vedligeholdes med løbende slåninger. Skal friste fugle og evt. vildt, så de ikke benytter arealerne tæt ved landingsbanerne.

Id	Lokalitet	Afdeling og litra	Areal (ha)	Gennemføres	Aktivitsbeskrivelse
2-4	Overdrev. (ORE)	1b, 2a, 3l, 4c, 6b. Ej på kort.		2 gange årligt.	Slåning 1-2 gange årligt med opsamling.
2-5	Eng. (ENG)	1eg, 2n, 6f. Ej på kort.		Årligt.	Slåning 1-2 gange årligt med opsamling, evt. i striber. <i>Eller:</i> Rydning for opvækst 1 gang pr. 5 år.
2-6	Slette. (SLE og AGE) Ej på kort.	1a+c, 2c+d, 3a+g, 4a+b, 5a+f og 7b.		2 gange årligt.	Slåning 1-2 gange årligt.

5.3 Kultivering

Der foregår kultivering af agerjorder, som er bortforpagtede, på dele af flyvestationens område.

Kultivering: Målsætning militæranvendelse og naturbeskyttelse.

Id	Lokalitet	Afdeling og litra	Areal (ha)	Gennemføres	Aktivitsbeskrivelse
3-1	Yderligt beliggende arealer langs perimeterhegn mod nord og øst.	3b, 3g, 3b, 5f. Ej på kort.		Ved kontraktfornyelse.	Arealerne har været bortforpagtet i en årække og er det stadig. Ved en fornyelse af kontrakt skal det sikres, at driften konverteres til økologisk græsproduktion.

5.4 Invasive arter

Der skal foretages en række aktiviteter i forbindelse med bekæmpelse af invasive arter.

Invasive arter: Målsætning militæranvendelse og naturbeskyttelse.

Id	Lokalitet	Afdeling og litra	Areal (ha)	Gennemføres	Aktivitsbeskrivelse
4-1	Hele terrænet.	Ej på kort.		Årligt.	Kæmpe-bjørneklo: Skal løbende holdes nede for at sikre mod blomstring og frøspredning.
4-2	Hele terrænet.	Ej på kort.		Årligt.	Rynket rose: Slås ned 2 gange årligt. Der er bl.a. en forekomst på diget i afd.7.

Kæmpe-bjørneklo umiddelbar uden for Flyvestation Aalborgs areal.



6. REFERENCER

Miljø- og Energiministeriet, Skov- og Naturstyrelsen og Flyvestation Aalborg (2000):

Flyvestation Aalborg, Drifts- og plejeplan 2000-2014. Tilgængelig på www.forsvaret.dk

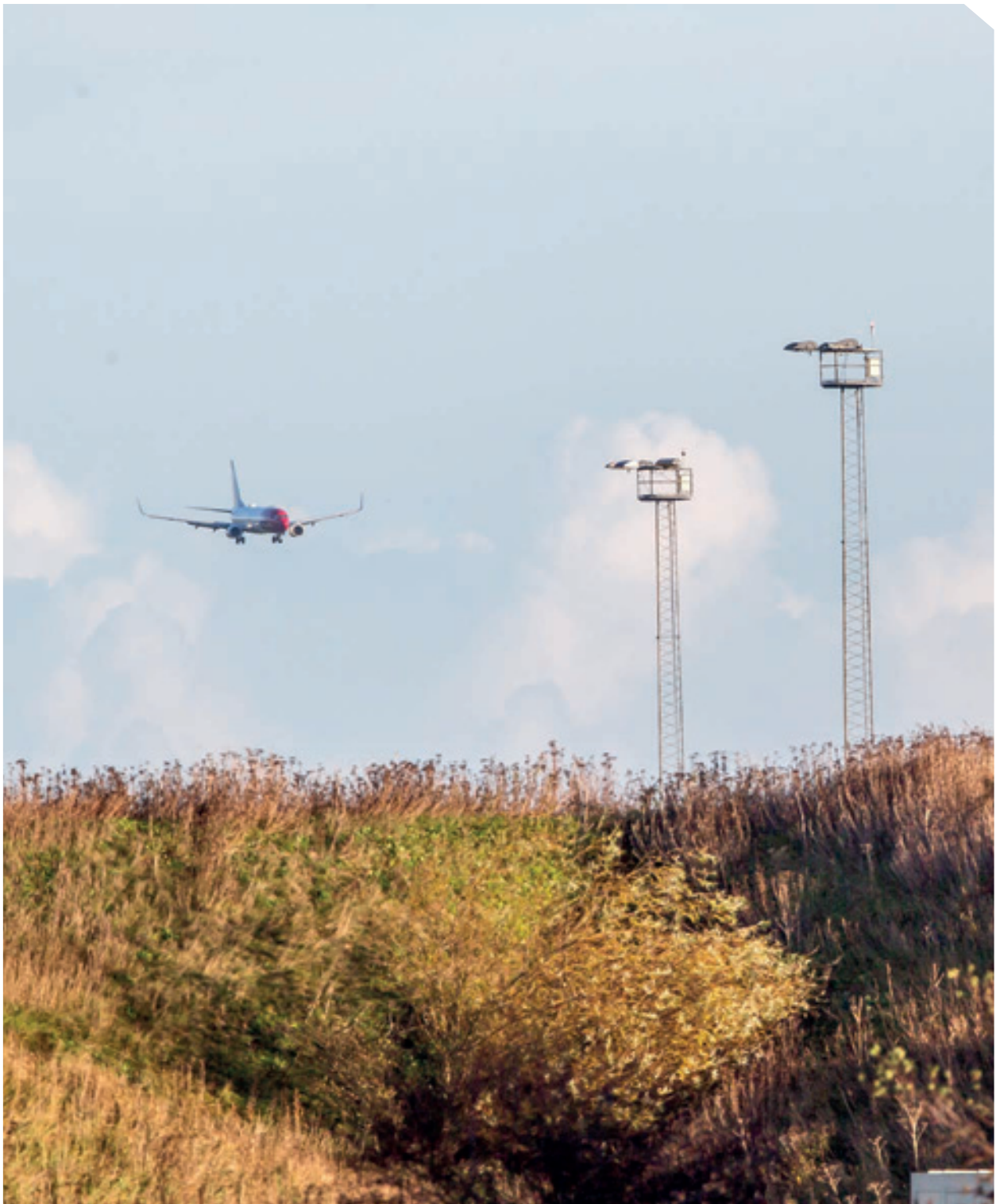
FBE (2011a): *FBE bestemmelse for drifts- og plejeplaner.* Bilag 5 til FBEBST 610-6.

Tilgængelig på www.forsvaret.dk



7. BILAG

7.1 Aktivitetskort

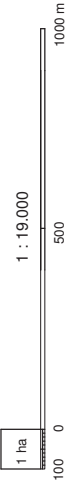


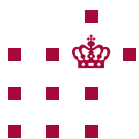


Kortbilag til evaluering Aktivitetskort 2014 - 2019 Flyvestation Aalborg

1049 ha

Signatur	
	Rydning
	Slåning
	Slette, overdrev og eng 132 ha
1-3	AktivitetsID
1 a	Afdelingsnr, litra





Forsvar for naturen

Forsvarets skyde- og øvelsesterræner anvendes til militær uddannelse, men samtidig udgør arealerne nogle af de største og bedst bevarede naturområder i Danmark.

Sammenlagt forvalter Forsvaret 33.000 ha enestående natur, hvor den militære benyttelse går hånd i hånd med værdifulde danske naturtyper og arters beskyttelse. Mange militære arealer er i perioder åbne for publikum, så også offentligheden kan besøge og opleve de unikke naturarealer.

I samarbejde med Miljøministeriet har Forsvaret udviklet et særligt koncept for udarbejdelse af drifts- og plejeplaner for terrænerne. Igennem planerne sikrer Forsvaret en passende afvejning mellem militære uddannelsesmæssige behov, naturbeskyttelse og offentlighedens adgang. Information om Forsvarets naturforvaltning kan findes på www.forsvaret.dk.

